

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos Lietuvos verslo
paramos agentūros direktoriaus
2021 m. liepos 15d. įsakymu
Nr. R1-083 (1.3)

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS VERSLO PARAMOS AGENTŪROS
APTARNAVIMO IR RIZIKOS VALDYMO TARNYBOS
PROJEKTŲ RIZIKOS PREVENCIJOS CENTRO
NUOSTATAI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Projektų rizikos prevencijos centras (toliau – Rizikos centras) yra viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros (toliau – Agentūra) administracijos padalinys, pavaldus Aptarnavimo ir rizikos valdymo tarnybos direktoriui.

2. Šie nuostatai reglamentuoja Rizikos centro misiją, uždavinius, funkcijas, atsakomybę, teises bei darbo organizavimą.

3. Rizikos centras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos (toliau – LR) įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktais, reglamentuojančiais ES investicijų administravimą, taip pat Agentūros įstatais, vidaus tvarkos aprašais, direktoriaus įsakymais bei šiais nuostatais ir kitais teisės aktais reglamentuojančiais Rizikos centro veiklą.

4. Rizikos centro nuostatai parengti vadovaujantis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, taisyklėmis (toliau – 2007–2013 metų taisyklės) patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1139 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas“ ir Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėmis (toliau – 2014–2020 metų taisyklės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“. Jei Rizikos centro nuostatuose numatyti uždaviniai, funkcijos ir atsakomybės yra taikomi įgyvendinant 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas arba 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą, tai nurodoma atskirai. Jei uždaviniai, funkcijos ir atsakomybės taikomos administruojant ir 2007–2013 metų ES struktūrinių fondų lėšas, ir 2014–2020 metų ES investicijas, atskirai nenurodoma.

5. Rizikos centro nuostatai, pareigybių nuostatai tvirtinami Agentūros direktoriaus įsakymais.

6. Rizikos centro misija – organizuoti ir vykdyti verslo viešųjų investicijų programų ir projektų rizikos metodinės pagalbos centro paslaugas, bendradarbiauti skatinant darbuotojų įsipareigojimus paslaugų kokybei.

7. Rizikos centro veiklos tikslas - organizuoti ir vykdyti ES investicijomis finansuojamų projektų rizikos ir išorės auditų valdymą, įtariamų pažeidimų tyrimą bei ugdyti, siekiant užtikrinti kokybišką ir efektyvų ES investicijų administravimą.

**II SKYRIUS
UŽDAVINIAI, FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ**

8. Svarbiausi Rizikos centro uždaviniai yra šie:

8.1. užtikrinti kokybišką, efektyvų ir teisės aktus atitinkantį ES investicijomis finansuojamų projektų administravimo rizikos valdymą ir konsultuoti vidinius ir išorinius klientus Rizikos centro kompetencijų ribose;

8.2. organizuoti ir vykdyti ES investicijomis finansuojamų projektų išorės auditų valdymą, korupcijos prevenciją bei teikti pasiūlymus Agentūros veiklų planavime;

8.3. užtikrinti, kad administruojamos ES investicijos nebūtų prarastos atliekant įtariamų pažeidimų tyrimus, nustatant pažeidimus, vykdant ir koordinuojant sukčiavimo ir kitų pažeidimų prevenciją bei bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis.

9. Rizikos centras, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

9.1. Įgyvendindamas 8.1 punkte numatytą uždavinį:

9.1.1. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl rengiamų ir atnaujinamų teisės aktų (įskaitant projektų finansavimo sąlygų aprašus), reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, jų detalizavimo dokumentų ir jų keitimo;

9.1.2. identifikuoja projektų administravimo veiksmų neatitikimus nustatytiems reikalavimams, atlieka neatitikčių, korekcinį ir prevencinį veiksmų analizę;

9.1.3. kuria, diegia ir tobulina projektų rizikos valdymo sistemą;

9.1.4. užtikrina Agentūros pareiškėjų ir projektų vykdytojų rizikos analizės, stebėsenos ir vertinimo sistemos (metodikos, įrankiai, procesas) vystymą;

9.1.5. sistemina, analizuoja, vertina projektų rizikos valdymo informaciją, rizikos rodiklius ir tendencijas bei teikia atitinkamus siūlymus efektyvesniam rizikos valdymui;

9.1.6. atlieka kvietimų teikti paraiškas ES investicijoms gauti rizikos vertinimą;

9.1.7. įgyvendina pareiškėjų ir projektų vykdytojų rizikingumo nustatymo funkcijas;

9.1.8. koordinuoja projektų rizikos valdymo procesą (rizikos nustatymas ir vertinimas, analizė ir priemonių nustatymas bei periodinė stebėseną);

9.1.9. stebi ir analizuoja priemonių ir projektų rizikas, siūlo jų valdymo priemones, bendradarbiauja su IVT;

9.1.10. vykdo Agentūros projektinės veiklos rizikos, susijusios su ES investicijų administravimu, vertinimą, teikia pasiūlymus dėl rizikos lygio mažinimo ir rizikos valdymo priemonių parinkimo;

9.1.11. vykdo Agentūros pareiškėjų ir projektų vykdytojų konsultavimą ir ugdymą rizikos valdymo klausimais;

9.1.12. teikia rizikos prevencijos konsultacijas IVT.

9.2. Įgyvendindamas 8.2 punkte numatytą uždavinį:

9.2.1. koordinuoja bendradarbiavimą su išorės auditoriais (Audito institucijos, Europos Komisijos, Europos audito rūmų, VI, TvI ir kitų įgaliotų institucijų atstovais) jiems atliekant auditus, patikrinimus ir vertinimus dėl Agentūros VI atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimo, Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir (arba) atskirų veiklų sričių, ir (ar) projektų patikrinimo bei organizuoja išorės auditorių pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą;

9.2.2. dalyvauja rengiant strateginius, metinius ir kitus Agentūros veiklos planus arba programas;

9.2.3. dalyvauja atliekant Agentūros strateginio ir metinio veiklos plano stebėseną;

9.2.4. dalyvauja rengiant planų ir programų vykdymo metines, tarpines ir kitas Agentūros ataskaitas;

9.2.5. atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės Agentūroje veikloje vertinimą, rengia kovos su korupcija programas ir jų įgyvendinimo priemonių planus bei koordinuoja jų įgyvendinimą, bendradarbiauja su kitomis institucijomis korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais, atlieka kitus su korupcijos prevencija ir kontrole susijusius veiksmus;

9.2.6. atlieka Agentūros darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo reikalavimų laikymosi kontrolę;

9.2.7. teikia korupcijos prevencijos bei viešųjų ir privačių interesų derinimo konsultacijas Agentūros darbuotojams;

9.2.8. teikia informaciją, reikalingą rengiant ir atnaujinant valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą.

9.3. Įgyvendindamas 8.3 punkte numatytą uždavinį:

9.3.1. atlieka įtariamų pažeidimų tyrimus, nustato pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka siūlo sprendimą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su nustatytu pažeidimu, ir praneša apie pažeidimus atitinkamoms institucijoms ir projekto vykdytojui;

9.3.2. atlieka ir koordinuoja veiksmus, susijusius su ES investicijų naudojimo pažeidimų prevencija ir bendradarbiauja su kitomis valdymo ir kontrolės sistemos ir teisėsaugos institucijomis.

9.3.3. įtarus nusikalstamą veiką, apie tai praneša Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, vadovaujančiajai institucijai ir ministerijai;

9.3.4. įtarus korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, apie tai praneša Specialiųjų tyrimų tarnybai, vadovaujančiajai institucijai ir ministerijai;

9.3.5. įdiegia ir taiko priemones kovai su sukčiavimu, kaip numatyta reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnio 4 dalies c punkte, taikoma administruojant ES investicijas;

9.3.6. užtikrina vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimą, vykdyti vadovaujančiosios institucijos nustatytus jos atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimo reikalavimus ir teikiamas vadovaujančiosios institucijos atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimo ir įgyvendinančiosios institucijos vidaus sistemos tobulinimo rekomendacijas, taikyti rizikos valdymo priemones;

9.3.7. nustačius pažeidimą rengia sprendimų projektus dėl ES investicijų ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų grąžinimo ir informuoja apie priimtus sprendimus ministeriją ir projektų vykdytoją,

taikoma administruojant ES investicijas;

9.3.8. pagal kompetenciją, dalyvauja projektų patikrose vietose teisės aktų nustatyta tvarka;

9.3.9. dalyvauja užtikrinant tinkamą vertinimo ir atrankos funkcijų atskyrimą nuo patikrinimų;

9.3.10. renka finansams valdyti, stebėsenai, tikrinimui, auditui, ES investicijų panaudojimo vertinimui atlikti ir Europos investicijų banko paskolai administruoti būtinus duomenis apie projektų įgyvendinimą,

9.3.11. užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti;

9.3.12. teikia siūlymus dėl ES struktūrinių fondų informacinės valdymo ir priežiūros sistemos (toliau – SFMIS) ir kitų informacinių sistemų, naudojamų veikloje, kūrimo ir plėtojimo, registruoja informaciją apie atliekamus veiksmus SFMIS;

9.3.13. konsultuoja Agentūros darbuotojus įtariamų ES investicijų naudojimo pažeidimų identifikavimo, prevencijos ir kitais su Rizikos centro funkcijomis susijusiais klausimais;

9.3.14. pagal šiuose nuostatuose išvardintas funkcijas, dalyvauja Agentūros ir kitų institucijų sudarytų komisijų ar darbo grupių veikloje, veiklos aptarimuose;

9.4. vykdo kitas Agentūros direktoriaus, Aptarnavimo ir rizikos valdymo tarnybos direktoriaus užduotis ar pavedimus, susijusius su šiuose nuostatuose išvardintomis funkcijomis.

9.5. Atsako už kokybišką šiuose nuostatuose išvardintų uždavinių ir funkcijų įvykdymą.

III SKYRIUS TEISĖS

10. Rizikos centras, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius ir funkcijas, turi teisę:

10.1. kreiptis į teisėsaugos institucijas;

10.2. kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl projektų vykdytojų (perkančiųjų organizacijų) viešųjų pirkimų atitikties LR viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams;

10.3. kreiptis į Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą dėl pareiškėjų planuojamų įgyvendinti ir projektų vykdytojų įgyvendinamų projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms ir konkurenciją ribojančių susitarimų vykdant pirkimus pagal projektą;

10.4. kreiptis į metodinės pagalbos centrą dėl metodinės pagalbos teikimo administruojant projektus;

10.5. gauti iš tarpinių, kitų institucijų ir įstaigų bei jų administruojamų duomenų bazių, Tarpžinybinės mokestinių duomenų saugyklos, Veiksmų programos stebėsenos komiteto, veiksmų programų valdymo komitetų, regionų plėtros tarybų, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informaciją, kurios reikia jo funkcijoms atlikti;

10.6. gauti reikalingos informacijos (žodine ir (ar) rašytine forma), reikalingos Rizikos centro funkcijų vykdymui, iš visų Agentūros administracijos padalinių ar darbuotojų;

10.7. gauti ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, ministerijų raštus ir kitų institucijų informaciją, darbui reikalingus leidinius, naudotis kompiuterine teisės aktų duomenų baze;

10.8. esant poreikiui inicijuoti prekių, paslaugų ar darbų pirkimo procedūras;

10.9. nustatyta tvarka dalyvauti mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose, seminaruose, kituose profesiniuose renginiuose;

10.10. nustatyta tvarka atstovauti Agentūros interesus kitose įmonėse, įstaigose, organizacijose ir institucijose;

10.11. teikti pasiūlymus dėl poreikio užsiprenumeruoti ar įsigyti informacinius, specialiosios paskirties leidinius;

10.12. nustatyta tvarka naudotis Agentūros transportu, organizacine technika, informacinėmis technologijomis bei telekomunikacijomis, sukurtomis duomenų bazėmis;

10.13. naudotis kitomis teisės aktų suteiktomis teisėmis.

IV SKYRIUS DARBO ORGANIZAVIMAS

11. Projektų rizikos valdymą Rizikos centras atlieka vadovaujantis Agentūros vidaus tvarkos aprašais, direktoriaus patvirtintais planais, Agentūros direktoriaus, Aptarnavimo ir rizikos valdymo tarnybos direktoriaus pavedimais.

12. Rizikos centrui vadovauja Rizikos centro vadovas – Vyriausiasis patarėjas, kuris:

12.1. atsako už Rizikos centrui pavestų uždavinių ir funkcijų įvykdymą;

- 12.2. organizuoja Rizikos centro darbą, paskirsto užduotis Rizikos centro darbuotojams ir kontroliuoja jų vykdymą taip, kad Rizikos centrui pavestos užduotys būtų atliekamos kokybiškai ir laiku;
 - 12.3. vizuoja ir pagal kompetenciją pasirašo Rizikos centro rengiamus raštus ir kitus dokumentus, susijusius su Rizikos centro funkcijomis, išskyrus jei kitaip nustatyta vidaus tvarkos aprašuose;
 - 12.4. pagal kompetenciją vizuoja teikiamus derinti kitų Agentūros administracijos padalinių ar darbuotojų parengtus vidaus teisės aktų, sutarčių ar kitų dokumentų projektus;
 - 12.5. dalyvauja Agentūros organizuojamuose pasitarimuose ir veiklos aptarimuose;
 - 12.6. pagal kompetenciją vykdo kitas vidaus teisės aktuose nustatytas pareigas, priskirtas Agentūros administracijos padalinio vadovui.
-